

Συγγραφείς:

Θεόδωρος Σταματίου  
 Οικονομολόγος  
[tstamatiou@eurobank.gr](mailto:tstamatiou@eurobank.gr)

Μαρία Πρανδέκα  
 Οικονομικός Αναλυτής  
[mprandeka@eurobank.gr](mailto:mprandeka@eurobank.gr)

**ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΔΥΝΗΣ**  
 Το έντυπο αυτό εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί κατά σποιούντη πότε τρόπο από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται ή να δοθεί σε άλλους πρόσωπα. Το έντυπο αυτό δεν αποτελεί προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υπόβαθρα προσφορών αγοράς ή πώλησης των κινητών αξιών που αναφέρονται σε αυτό. Η Eurobank και άλλοι που συνδέονται με αυτόν ενδέχεται να έχουν συμμετοχές και ενδέχεται να πραγματοποιούν συναλλαγές σε κινητές αξίες εταιρειών που αναφέρονται στο παρόν, καθώς επίσης ενδέχεται να παρέχουν ή να επιδιώκουν να παράσχουν υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής στις εταιρείες αυτές. Οι επενδύσεις που αναλύονται στο έντυπο αυτό μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδύσεις με κριτήρια τους συγκεκριμένους επενδυτικούς στόχους τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έχουν αποκλειστικό ενημερωτικό σκοπό και προσέρχονται από την Eurobank. Οι θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται στο παρόν ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές της οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πλήρητη, ορθότητα ή χρονική καταλληλότητα των πληροφοριών ή απώντων που περιέχονται στο παρόν, οι οποίες μπορούν να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, οπωδήποτε και σαν γεννάται, δεν αναλαμβάνεται από την Eurobank ή από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της δύον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος.

Άρθρα, μελέτες, σχόλια κλπ. εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους. Ανυπόγραφα σημειώματα θεωρούνται της συντάξεως. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κλπ. που υπογράφονται από μέλη της συντακτικής επιτροπής, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις του γράφοντα.

## Αποτελεσματική χρήση πόρων, βελτίωση

### απορροφητικότητας και δημοσιονομική πειθαρχία τα τρία κλειδιά για την επιτυχία του νέου ΕΣΠΑ

- Η Ελλάδα παρουσιάζει σημαντική βελτίωση στο ποσοστό απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων
- Η βελτιστοποίηση της ωφέλειας από το νέο ΕΣΠΑ για την περίοδο 2014-2020 μπορεί να επιτευχθεί με:
  - Την συνέχιση των επιδόσεων στον τομέα της απορρόφησης των πόρων
  - Την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πόρων μέσω της επιλογής έργων που θα συμβάλουν στην αναπτυξιακή προοπτική της χώρας.
  - Την τήρηση των δημοσιονομικών κανόνων ώστε να αποφευχθεί η ενεργοποίηση μηχανισμών αναστολής της διάθεσης των πόρων από τα ταμεία συνοχής.
- Η περαιτέρω βελτίωση των εσόδων της Κεντρικής Κυβέρνησης, χωρίς την επιβολή νέων περιοριστικών μέτρων αλλά με την συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, το κρίσιμο ζητούμενο για τους επόμενους μήνες.
- Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών: το τετράμηνο Ιανουάριος-Απρίλιος 2014 σημειώθηκε έλλειμμα €2,2 δισ., βελτιωμένο κατά 34,7% σε σχέση με ένα χρόνο πριν, λόγω της βελτίωσης των ισοζυγίων υπηρεσιών, εισοδημάτων και τρεχουσών μεταβιβάσεων.



Πηγή: Bloomberg

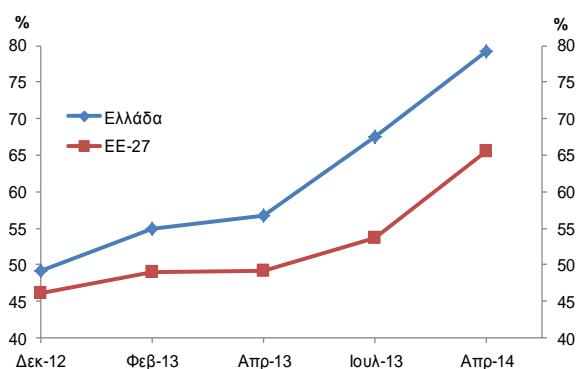
Τεύχος 81, 25 Ιουνίου 2014

**Η Ελλάδα παρουσιάζει σημαντική βελτίωση στο ποσοστό απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων. Η αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων το ζητούμενο από εδώ και πέρα.**

Ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2014 αναμένεται θετικός στο 0,6% σύμφωνα με την επίσημη πρόβλεψη της τελευταίας ανοθεώρησης του 2<sup>ου</sup> Προγράμματος Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας (2ΠΣΕΟ). Υπενθυμίζουμε εδώ ότι η πρόβλεψη της Διεύθυνσης Οικονομικών μελετών και Προβλέψεων της Eurobank είναι για ρυθμό μεγέθυνσης ελαφρά υψηλότερο από την επίσημη πρόβλεψη, στο 0,8% του ΑΕΠ. Σημαντικό ρόλο για την εξασφάλιση της απαιτούμενης ρευστότητας και την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου πέρα από των πορεία των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, τις νέες επενδύσεις και τα συνεπαγόμενα έσοδα από την εφαρμογή του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων κτλ κατέχει και η εισροή και αποτελεσματική απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων για την Ελλάδα.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία από το Υπουργείο Ανάπτυξης, μέχρι το τέλος Απριλίου 2014 στην Ελλάδα από τα διαθέσιμα €20,4δισ. ευρωπαϊκών πόρων (περίοδος 2007-2013) είχαν καταβληθεί €16 δισ. ή το 79,3% (Σχήμα 1). Η επίδοση αυτή είναι πολύ υψηλότερη του μέσου όρου της ΕΕ-27 που τον Απρίλιο βρισκόταν στο 65,6%. Η Ελλάδα εμφανίζεται στην 3η θέση από πλευράς απορροφητικότητας (18η τον Ιούνιο του 2012).

**Σχήμα 2: Ποσοστό απορρόφησης των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων στην Ελλάδα και στην ΕΕ-27**



Πηγή: Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Το 2013 απορροφήθηκαν €6,77δισ. έναντι στόχου €5,17δισ. ή στο 130,0% του στόχου. Η εξέλιξη αυτή υπερκάλυψε την υστέρηση έναντι του στόχου<sup>1</sup> για το 2012.

Η πρόοδος που συντελέστηκε είναι σημαντική, παρά τα τεράστια προβλήματα ρευστότητας που εντάθηκαν από τις εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα, με πιο χαρακτηριστικό την διακοπή των

<sup>1</sup> Η υστέρηση αφορούσε το 1<sup>ο</sup> εξάμηνο 2012 όπου λόγω κυρίως των πολιτικών εξελίξεων η απορρόφηση ήταν μικρότερη του στόχου κατά €498εκ.

εργασιών στους μεγάλους οδικούς άξονες. Χάρη στην απόφαση της Ε.Ε. να αυξήσει το ποσοστό συγχρηματοδότησης στο 95%,<sup>2</sup> την αναδιάρθρωση των προγραμμάτων και την απλοποίηση ώς ένα βαθμό των διαδικασιών, δόθηκε σημαντική ώθηση στην απορρόφηση. Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του ΕΛΙΑΜΕΠ που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος,<sup>3</sup> οι εισπράξεις της Ελλάδας από την Ευρωπαϊκή Ένωση διαμορφώνονται περίπου στο 2,5% του ΑΕΠ κατά μέσο όρο τα τελευταία χρόνια.

Στο μεταξύ, η Ευρωπαϊκή επιτροπή ενέκρινε το νέο ΕΣΠΑ (Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς) για την περίοδο 2014-2020. Το ποσό που προβλέπεται να διατεθεί ανέρχεται στα €15,35 δισ.<sup>4</sup> σε συνολική χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής (συν €4,2 δισ. από το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης), εκ των οποίων περίπου τα μισά θα διατεθούν για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία, Ήπειρος, Δυτική Ελλάδα). Οι κύριες προτεραιότητες του προγράμματος είναι:

- Η προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας,
- Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης με ιδιαίτερη έμφαση στην υψηλή ανεργία<sup>5</sup>.

Το κρίσιμο ζητούμενο σχετικά με το νέο ΕΣΠΑ για την περίοδο 2014-2020 δεν είναι μόνο η βελτίωση της απορροφητικότητας – αναμένουμε ότι οι ελληνικές αρχές θα συνεχίσουν με ρυθμούς ανάλογους με τους σημερινούς – αλλά η αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων ώστε να δημιουργηθεί μια νέα αναπτυξιακή βάση που θα συμβάλλει προς ένα ποιο εξωστρεφές αναπτυξιακό υπόδειγμα. Εμπειρίες προηγούμενων ετών με την χρήση πόρων του ΕΣΠΑ για έργα που αφορούσαν μόνο την ενίσχυση της εσωτερικής κατανάλωσης ή για έργα που δεν ολοκληρώθηκαν εξαιτίας γραφειοκρατικών δυσκολιών κτλ. δεν πρέπει να επαναληφθεί.

Δεν θα πρέπει να παραλείψουμε επίσης και το γεγονός ότι το νέο Κοινοτικό Πλαίσιο συνοδεύεται από την υποχρέωση τήρησης των δημοσιονομικών και μακροοικονομικών συστάσεων, καθώς και

<sup>2</sup> Ποσό ύψους €1,3 δισ. έχει καταβληθεί στην Ελλάδα ως αποτέλεσμα της αύξησης του ποσοστού αυτού.

<sup>3</sup> Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (Απρίλιος 2014), "Πολιτικές που Χρηματοδοτούνται από τον Κοινοτικό Προϋπολογισμό και η Ελληνική Οικονομία", Μελέτη κατ' ανάθεση από την Τράπεζα της Ελλάδος:

[http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Bank/News/PressReleases/DisplayItem.aspx?Item\\_ID=4625&List\\_ID=1af869f3-57fb-4de6-b9ae-bfdf83c66c95](http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Bank/News/PressReleases/DisplayItem.aspx?Item_ID=4625&List_ID=1af869f3-57fb-4de6-b9ae-bfdf83c66c95)

<sup>4</sup> Υπάρχει η δυνατότητα επαύξησης κατά 2 δισ. με την εφαρμογή της ρήτρας αναθέωρησης το 2016.

<sup>5</sup> Για την ανάλυση του φαινομένου της ανεργίας στην ελληνική οικονομία καθώς και για προβλέψεις σχετικά με την εξέλιξη της βλέπε και την πρόσφατη μελέτη της Διεύθυνσης Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων της Eurobank (Ιούνιος 2014):

[http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/ECONOMYMARKET1\\_JUNE2014.pdf](http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/ECONOMYMARKET1_JUNE2014.pdf)

Τεύχος 81, 25 Ιουνίου 2014

συγκεκριμένων προϋποθέσεων πριν από την έναρξη εφαρμογής των προγραμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει την πληρωμή μέρους ή και του συνόλου των χρηματοδοτήσεων για τα επιχειρησιακά προγράμματα. Όπως είχαμε επισημάνει και στο παρελθόν, το νέο πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί η ελληνική οικονομία τα επόμενα χρόνια – ακόμη και αν υποθέσουμε ότι το 2ΠΣΕΟ θα ολοκληρωθεί στην ώρα του και δεν θα υπάρξει διάδοχη κατάσταση – είναι πολύ διαφορετικό όσον αφορά στην δημοσιονομική εποπτεία της χώρας από την περίοδο πριν από τον Μάιο του 2010.

**Η περαιτέρω βελτίωση των εσόδων της Κεντρικής Κυβέρνησης, χωρίς την επιβολή νέων περιοριστικών μέτρων αλλά με την συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, το κρίσιμο ζητούμενο για τους επόμενους μήνες.**

Σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία εκτέλεσης του Προϋπολογισμού της Κεντρικής Κυβέρνησης για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2014<sup>6</sup> το ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού σε τροποποιημένη ταμειακή βάση ήταν ελλειμματικό κατά €2,0 δισ. αλλά βελτιωμένο κατά 48,3% σε σχέση με την αντίστοιχη περισήν περίοδο και κατά 22,4% σε σχέση με τον αντίστοιχο στόχο του Προϋπολογισμού 2014. Το πρωτογενές ισοζύγιο για την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2014 ήταν πλεονασματικό στα €0,7 δισ., βελτιωμένο κατά 173,3% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013 και κατά 241,8% σε σχέση με το στόχο του Προϋπολογισμού 2014. Ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι η αύξηση του πρωτογενούς πλεονάσματος έναντι του στόχου οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των εσόδων του προϋπολογισμού και κατά δεύτερο λόγο στην μικρή συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών.

Τα έσοδα της Κεντρικής Κυβέρνησης για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2014 εμφανίζουν αύξηση κατά €0,1 δισ. ή 0,9% σε σχέση με τον αντίστοιχο μηνιαίο στόχο. Η συγκεκριμένη εξέλιξη είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντική. Η παρατήρηση των επιμέρους κατηγοριών των φορολογικών εσόδων (Πίνακας 1) δείχνει ότι η η συγκεκριμένη αύξηση οφείλεται κυρίως στα έσοδα από:

- Τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων.
- Τον φόρο στην περιουσία
- Τους άμεσους φόρους προηγούμενων οικονομικών ετών (ΠΟΕ)
- Τον ΦΠΑ εκτός καπνού και πετρελαιοειδών.

**Πίνακας 1: Η εξέλιξη των φορολογικών εσόδων για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2014**

Εξέλιξη των Φορολογικών Εσόδων (Ιανουάριος-Μάιος 2014)			
	€ δισ.	% μεταβολή (ετήσια βάση)	% μεταβολή (Σε σχέση με τον στόχο Προϋπολογισμού 2014)
<b>Συνολικά Φορολογικά Έσοδα</b>	16.06	-0.9%	0.9%
<b>Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων</b>	2.30	-10.7%	-4.0%
<b>Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων</b>	0.75	592.6%	57.8%
<b>Φόρος στην Περιουσία</b>	1.17	0.6%	1.9%
<b>Άμεσοι Φόροι ΠΟΕ</b>	1.17	-15.4%	-0.9%
<b>Σύνολο ΦΠΑ</b>	5.56	-1.3%	0.4%
ΦΠΑ Πετρελαιοειδών	0.82	-9.1%	-1.4%
ΦΠΑ Καπνού	0.20	-20.9%	-3.9%
ΦΠΑ λοιπών προϊόντων	4.54	1.3%	0.9%
<b>Φόροι Κατανάλωσης</b>	2.90	-7.1%	-2.2%
<b>Έμεσοι Φόροι ΠΟΕ</b>	0.27	-13.4%	-5.0%

Σημειώση: ΠΟΕ: Παρελθόντων Οικονομικών Έτων

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Αναμένουμε ότι η εικόνα θα βελτιωθεί τους επόμενους μήνες εξαιτίας της λήξης της ημερομηνίας υποβολής των φορολογικών δηλώσεων. Για να συνεχιστεί η βελτίωση των επιδόσεων όσον αφορά την είσπραξη των φορολογικών εσόδων είναι κρίσιμο την αμέσως επόμενη περίοδο να προωθηθούν οι φορολογικές μεταρρυθμίσεις που προτείνονται στην τελευταία έκθεση του ΔΝΤ για την αναθεώρηση του 2ΠΣΕΟ (Ιούνιος 2014). Αυτές περιλαμβάνουν:

- Την περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με την μεταφορά αρμοδιοτήτων που μέχρι τώρα υπάγονταν στο Υπουργείο Οικονομικών και την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της. Ο ορισμός της νέας επικεφαλής της ΓΓΔΕ κ. Α. Σαββαΐδου αποτελεί θετικό βήμα προς την ενίσχυση του συγκεκριμένου θεσμού. Αναμένεται να συνεχίσει το έργο του προηγούμενου επικεφαλής κ. Χ. Θεοχάρη.
- Την ολοκλήρωση της φορολογικής μεταρρύθμισης μέσω τια αποφυγής υπαναχωρήσεων σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα αλλά και μέσω της επίλυσης των προβλημάτων που είναι ήδη σήμερα γνωστά και επηρεάζουν αρνητικά την πορεία των εσόδων. Σημειώστε εδώ ότι όποια αλλαγή στους συντελεστές φορολογίας ή στον ειδικό φόρο κατανάλωσης για το πετρέλαιο θέρμανσης – όπως έχει διαρρεύσει στον τύπο τις τελευταίες ημέρες – είναι αναγκαίο να είναι δημοσιονομικά ουδέτερο και να μην επιβαρύνει τόσο των προϋπολογισμό και το πρωτογενές πλεόνασμα του 2014 ή / και το ήδη γνωστό δημοσιονομικό κενό του 2015.
- Την αναθεώρηση του πλαισίου του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)<sup>7</sup>. Σκοπός της συγκεκριμένης μεταρρύθμισης

<sup>6</sup> Για τα επίσημα στοιχεία βλέπε: [http://www.mnfin.gr/content-api/f/binaryChannel/minfin/datastore/da/48/be/da48be3d3583f64e84c4f3ae3796e60fba22c211/application/pdf%CE%94%CE%95%CE%9B%CE%A4%CE%99%CE%9F\\_5\\_2014\\_%CE%BF%CF%81%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C.pdf](http://www.mnfin.gr/content-api/f/binaryChannel/minfin/datastore/da/48/be/da48be3d3583f64e84c4f3ae3796e60fba22c211/application/pdf%CE%94%CE%95%CE%9B%CE%A4%CE%99%CE%9F_5_2014_%CE%BF%CF%81%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C.pdf)

<sup>7</sup> Το σχέδιο για την αναθεώρηση της υπάρχουσας νομοθεσίας πρέπει να έχει εκπονηθεί μέχρι το τέλος Ιουνίου 2014 ενώ οι αλλαγές θα

Τεύχος 81, 25 Ιουνίου 2014

είναι η εξάλειψη των διαφορετικών εκείνων των ρυθμίσεων που οδηγούν είτε σε χαμηλή αποτελεσματικότητα του ΦΠΑ είτε σε αύξηση της φοροδιαφυγής.

Οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2014 ανέρχονταν σε περίπου €19,8 δισ. μειωμένες κατά -9,4% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013 και -3,1% σε σχέση με τον στόχο του Προϋπολογισμού 2014 για το 5-μηνο. Αντίστοιχα, οι πρωτογενείς δαπάνες ανέρχονταν €16,6 δισ. μειωμένες κατά -8,4% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013 και -2,7% σε σχέση με τον στόχο του Προϋπολογισμού 2014. Η συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών είναι δυνατό να οφείλεται σε συγκυριακούς λόγους. Έτσι και αλλιώς μια τεχνητή συγκράτηση των δαπανών – όπως έδειξε και η εκτέλεση του Προϋπολογισμού 2013 – μικρή σημασία έχει. Οι πρωτογενείς δαπάνες στο τέλος της χρονιάς θα πρέπει να φτάσουν στο επίπεδο του στόχου τους, εκτός εάν κατά τη διάρκεια της χρονιάς επιτευχθεί σημαντική ορθολογικοποίηση τους, μέσω π.χ. της εφαρμογής του προγράμματος διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Σε αυτό το σημείο είναι αναγκαίο να υπενθυμίσουμε πως σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση του ΔΝΤ για την αναθεώρηση του 2ΠΣΕΟ (Ιούνιος 2014) υπάρχουν μια σειρά από μεταρρυθμίσεις που πρέπει να εφαρμοστούν στην πλευρά των δαπανών του Προϋπολογισμού. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και:

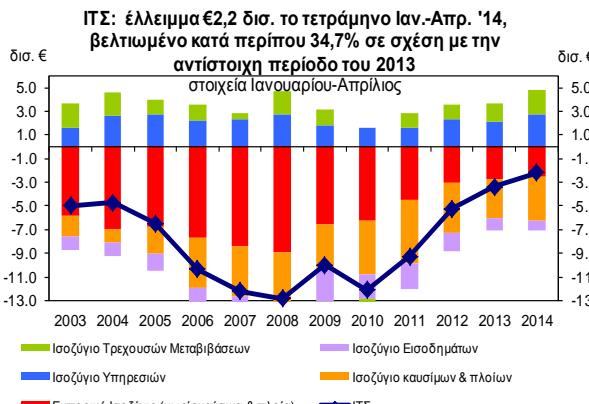
- Η συνέχιση της μεταρρύθμισης στο συνταξιοδοτικό τομέα ώστε να ενισχυθεί η μελλοντική βιωσιμότητα του και να βελτιωθεί σε όρους ανταποδοτικότητας μεταξύ εισφορών και συντάξεων. Ήδη στις προαπαιτούμενες μεταρρυθμίσεις για την καταβολή της δόσης του €1,0 δισ. για το τέλος Ιουλίου 2014 περιλαμβάνεται η μεταρρύθμιση στα ταμεία επικουρικών συντάξεων του δημοσίου μέσω της ένταξης τους στο ενιαίο ταμείο επικουρικών συντάξεων, της ολοκλήρωσης των μελετών βιωσιμότητα στους και της λήψης μέτρων για την εξασφάλιση της τελευταίας όπου αυτό κριθεί απαραίτητο.
- Η συνέχιση του εξορθολογισμού των δαπανών για την υγεία μέσω της περαιτέρω μείωσης της φαρμακευτικής δαπάνης. Η μείωση της τελευταίας μπορεί να επιτευχθεί με δράσεις όπως η αύξηση της χρήσης των γενόσημων φαρμάκων και η περαιτέρω μείωση της τιμής τους και η μείωση του ποσοστού κέρδους των φαρμακοποιών. Η μείωση του ποσοστού κέρδους περιλαμβάνεται επίσης μεταξύ των προαπαιτούμενων μεταρρυθμίσεων που είναι αναγκαίο να ολοκληρωθούν ώστε να εξασφαλιστεί η επόμενη δόση του €1,0 δισ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας.
- Η αποπληρωμή των νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ΕΟΠΥΥ και η λήψη μέτρων ώστε να μην δημιουργηθούν νέες.

εφαρμοσθούν από τον Ιανουάριο 2015 σύμφωνα με την πρόσφατη αναθεώρηση του 2ΠΣΕΟ (Απρίλιος 2014).

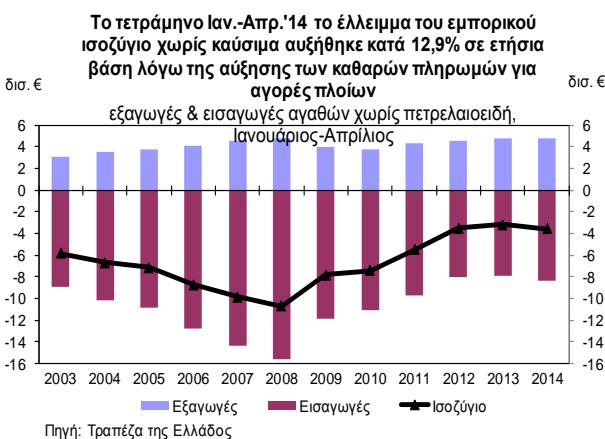
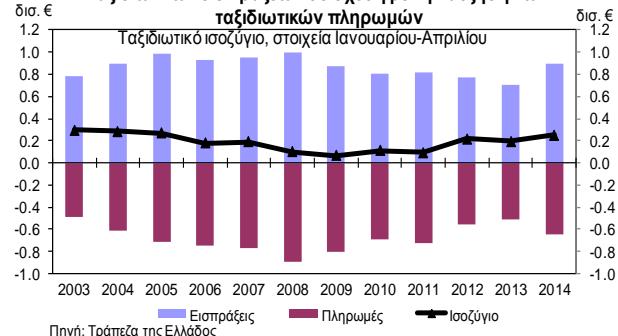
Στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) τώρα, τα έσοδα ήταν στα 2,3 δισ. αυξημένα κατά 33,6% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014 αλλά και μειωμένα -0,7% έναντι του αντίστοιχου στόχου του Προϋπολογισμού 2014 εξαιτίας της μείωσης των ιδίων εσόδων. Από την άλλη πλευρά οι δαπάνες του ΠΔΕ είναι αυξημένες κατά 56,0% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013 και 6,7% σε σχέση με τον στόχο του Προϋπολογισμού 2014 εξαιτίας κυρίως της μείωσης των δαπανών του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ. Εδώ φαίνεται ότι η μειωμένη ρευστότητα του Ελληνικού Δημοσίου έχει άμεσο αντίκτυπο στο ΠΔΕ παρά την μείωση του ποσοστού της εθνικής συμμετοχής.

Για να έχουμε μια καλύτερη εικόνα για το πρωτογενές πλεόνασμα της περιόδου Ιανουαρίου-Μαΐου 2014 θα επαναλάβουμε την άσκηση που πραγματοποιήσαμε όλους τους προηγούμενους μήνες. Υποθέτουμε ότι τόσο οι πρωτογενείς δαπάνες όσο και τα έσοδα του ΠΔΕ ήταν στο επίπεδο των αντίστοιχων στόχων του Προϋπολογισμού 2014. Σε αυτή την περίπτωση το πρωτογενές ισοζύγιο θα ήταν μηδενικό. Προφανώς έχουμε μια βελτίωση σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες. Με άλλα λόγια η βελτίωση των φορολογικών εσόδων επιτρέπει την εξάλειψη του πρωτογενούς ελλείμματος στο πεντάμηνο του 2014. Το κρίσιμο στοιχείο είναι αν την επόμενη περίοδο θα συνεχιστεί η ίδια πορεία και αν θα εφαρμοστούν οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με όσα επισημάνθηκαν παραπάνω. Στην αντίθετη περίπτωση η λήψη νέων δημοσιονομικών μέτρων δε θα μπορούσε να αποκλειστεί παρά το ότι τα συγκεκριμένα μέτρα δεν είναι επιθυμητά ούτε από την κυβέρνηση ούτε από τους επίσημους δανειστές της χώρας.

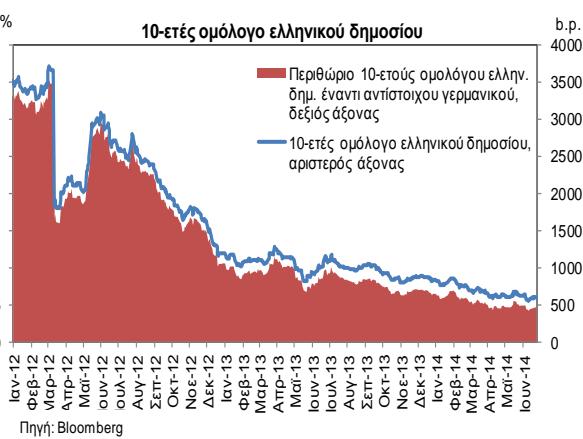
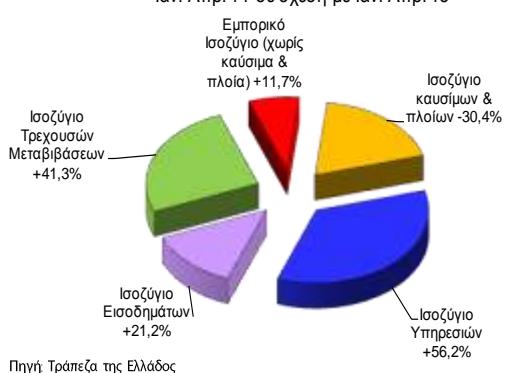
## Βασικές Στατιστικές Εξελίξεις



**Ιαν.-Απρ.'14: αυξήθηκε το πλεόνασμα του ταξιδιωτικού ισοζυγίου στα €252 εκ. από €194 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2013 λόγω της μεγαλύτερης αύξησης των ταξιδιωτικών εισπράξεων σε σχέση με την αύξηση των**



**Συνεισφορά στη βελτίωση του ΙΤΣ Ιαν.-Απρ.'14 σε σχέση με Ιαν.-Απρ.'13**



Τεύχος 81, 25 Ιουνίου 2014

**Πίνακας Π1: Βασικοί Δείκτες Ελληνικής Οικονομίας**

Τελευταία Περίοδος 2013-14

Επίσημα Στοιχεία

Τελευταία Τιμή	Αντίστοιχη περίόδου 2013/14	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
----------------	--------------------------------	------	------	------	------	------	------	------

**Μακροοικονομικοί Δείκτες**

Ρυθμός μεγέθυνσης ΑΕΠ (% ετ.μετ.)*	-1.1 (ΟΙ 14)	-6.0 (ΟΙ 13)	-3.9	-7.0	-7.1	-4.9	-3.1	-0.2	3.5
Δημοσιονομικό Έλλειμμα (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2014)**	-2.9 (14)	-	-3.2	-6.4	-9.8	-11.1	-15.8	-9.9	-6.8
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2013-14)	177.2 (14)	-	175.0	157.2	170.3	148.3	129.7	112.9	107.2
ΔΤΚ (% ετ.μετ.)	-2.0 (05/14)	-0.4 (05/13)	-0.9	1.5	3.3	4.7	1.2	4.2	2.9
ΔΤΚ με σταθερούς φόρους (% ετ.μετ.)	-1.2 (05/14)	-1.0 (05/13)	-1.0	0.1	1.3	1.4	1.1	4.2	2.9
Ανεργία (% εργατ. Δυναμικού, τελευταία τιμή, τελευταία τιμή περιόδου)	26.8 (03/14)	27.2 (03/13)	27.1	26.4	213.0	14.6	10.5	8.5	8.0
Δείκτης Οικονομικού κλίματος (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	99.1 (05/14)	94.2 (05/13)	90.8	80.3	81.0	82.3	82.3	99.2	109.2

**Δείκτες Ανταγωνιστικότητας**

Πραγματικός Εναρμονισμένος Δείκτης Ανταγωνιστικότητας με βάση τον ΔΤΚ (% ετ.μετ.)	-1.3 (ΟΙ 13)	-3.8 (ΟΙ 12)	-1.3	-3.8	-0.5	-1.7	3.4	0.3	1.5
Μοναδιαίο Κόστος Εργασίας (% ετ.μετ.)	-4.7 (ΟΙ 13)	-6.7 (ΟΙ 12)	-6.9	-5.2	-1.7	0.2	6.0	5.2	2.6
Μέσο Κόστος Εργασίας (% ετ.μετ.)	-7.4 (ΟΙ 13)	-11.1 (ΟΙ 12)	-12.3	-6.0	-2.7	5.3	2.4	3.4	

**Καταναλωτικοί Δείκτες**

Ιδιωτική Κατανάλωση σε σταθερές τιμές	-0.2 (ΟΙ 13)	-9.6 (ΟΙ 12)	-6.0	-9.3	-7.7	-6.2	-1.6	4.3	3.6
Δείκτης όγκου στο λιαν. Εμπόριο (% ετ.μετ.)	-0.8 (03/14)	-5.9 (03/13)	-8.1	-12.2	-10.2	-6.2	-11.4	1.3	2.2
Νέα επιβατικά αυτοκίνητα (% ετ. σωρ. μετ.)	19.4 (05/14)	-8.1 (05/13)	0.4	-40.1	-31.0	-35.6	-17.8	-4.5	4.5
Καταναλωτική εμποτοδύνη (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-52.5 (05/14)	-63.4 (05/13)	-69.3	-74.8	-74.1	-63.4	-45.7	-46.0	-28.5
Πτηξιερματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-7.4 (05/14)	-15.2 (05/13)	-22.6	-36.1	-33.7	-15.4	14.2	34.2	

**Δείκτες Βιομηχανικής Δραστηριότητας**

Βιομηχανική παραγωγή (% ετ.μετ.)	-2.2 (04/14)	0.5 (04/13)	-3.6	-3.3	-7.8	-5.9	-6.8	-8.2	2.0
Βαθμός χρηματοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	67.8 (04/14)	64.1 (04/13)	65.9	64.30	67.4	68.6	70.5	75.9	77.0
Επιχειρηματικές προσδοκίες (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-4.9 (05/14)	-6.7 (05/13)	-10.2	-21.5	-20.6	-22.5	-28.4	-5.9	5.2
Δείκτης υπεύθυνων προμηθεών (PMI) (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	51.0 (05/14)	45.3 (05/13)	46.0	41.2	43.6	43.8	45.4	50.4	53.8

**Δείκτες Κατασκευαστικού Κλάδου & Επενδύσεων**

Ακαθ. χρηματοπόμπης παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές (% ετ.μετ.)	-15.3 (04/13)	-10.3 (04/12)	-12.8	-19.2	-19.6	-15.0	-13.7	-14.3	22.8
Κατασκευή κατοικιών σε σταθερές τιμές (% ετ.μετ.)	-40.4 (04/13)	-35.7 (04/12)	-37.8	-32.9	-18.0	-21.6	-20.7	-33.6	25.6
Άλλες κατασκευές σε σταθερές τιμές (% ετ.μετ.)	5.4 (04/13)	-6.7 (04/12)	3.2	-7.9	-25.1	-15.7	1.6	19.5	4.3
Ιδιωτική οικοδηματική δραστηριότητα (άδειες, όγκος) (% ετ.μετ., σωρ. μετ.)	-41.1 (01/14)	-28.0 (01/13)	-25.6	-30.6	-37.1	-24.1	-26.8	-17.3	-5.0
Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις κατασκευές (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-20.3 (05/14)	-35.0 (05/13)	-37.5	-58.3	-68.3	-55.4	-39.5	-9.6	-9.2

**Ισοζύγιο Πληρωμών (Γράμματα Ελλάδος)**

Ισοζύγιο Τρέχουσαν Συναλλαγών (διο. € ετ. σωρ. μετ.)	-2.2 (04/14)	-3.4 (04/13)	1.4	-4.6	-20.6	-22.5	-25.8	-34.8	-32.6
Εσοδά ταξιδιώτων Ισοζύγιο (% ετ. σωρ. μετ.)	27.8 (04/14)	-8.7 (04/13)	14.9	-0.6	9.3	-7.6	-10.6	2.8	-0.3
Εσοδά Ισοζύγιο Μεταφορών (% ετ. σωρ. μετ.)	7.8 (04/14)	-13.6 (04/13)	-9.0	-5.7	-8.6	13.8	-29.4	13.3	18.3

**Ακαθ. Εξωτερικό Χρέος (% ΑΕΠ)**

Ισοζύγιος Εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή (ΕΣΤΑΤ) ***	-6.5 (04/13)	1.8 (04/13)	-2.2	0.9	16.3	8.3	-15.1	1.0	6.3
Εξαγωγές Αγαθών προς ΕΕ (% ετ. σωρ. μετ.)	-4.3 (03/14)	1.6 (03/13)	-1.1	-3.6	14.1	8.4	-17.3	-5.5	25.1
Εξαγωγές Αγαθών προς χώρες εκτός ΕΕ (% ετ. σωρ. μετ.)	-7.3 (03/14)	-6.7 (03/13)	-8.2	10.6	15.6	7.9	-10.7	17.5	-23.1
Εισαγωγές Αγαθών (% ετ. σωρ. μετ.)	7.4 (04/14)	0.8 (04/13)	-1.4	-7.6	-7.5	-12.2	-15.7	0.0	15.9
Εισαγωγές Αγαθών από ΕΕ (% ετ. σωρ. μετ.)	0.9 (03/14)	-4.8 (03/13)	-3.0	-9.5	-2.6	-13.8	-17.2	-0.3	17.1
Εισαγωγές Αγαθών από χώρες εκτός ΕΕ (% ετ. σωρ. μετ.)	15.1 (03/14)	-17.9 (03/13)	-10.7	-0.1	-20.8	-8.4	-12.5	0.6	13.5

**Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα από την Εγχώρια ΝXI**

Ιδιωτικός Τομέας (% ετ. μετ.)	-3.7 (04/14)	-3.4 (04/13)	-3.9	-4.0	-3.1	0.0	4.1	15.9	21.5
Επιχειρήσεις (% ετ. μετ.)	-4.8 (04/14)	-3.3 (04/13)	-4.9	-4.4	-2.0	1.1	5.1	18.9	20.8
Νοικοκυρία (% ετ. μετ.)	-3.2 (04/14)	-3.7 (04/13)	-3.5	-3.8	-3.9	-1.2	3.0	12.6	22.2
Στεγαντικά Δάνεια (% ετ. μετ.)	-3.3 (04/14)	-3.2 (04/13)	-3.3	-3.4	-2.9	-0.3	3.7	11.2	21.5
Καταναλωτική Πίστη (% ετ. μετ.)	-2.9 (04/14)	-5.4 (04/13)	-3.9	-5.1	-6.4	-4.2	1.8	16.0	22.4

**Μη-Επιτόκια Ληξιαρχία Ομολόγων (ΝPLS) (% των συνολικών ακαθαρίστων δανείων)**

31.9 (04/2013)	24.5 (04/2012)	24.5	16.0	10.4	7.7	5.0	4.5	
----------------	----------------	------	------	------	-----	-----	-----	--

**Συνολική Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα (% ΑΕΠ) \*\*\*\***

111.1 (04/14)	114.4 (04/13)	109.8	110.3	113.0	109.9	110.6	112.1	99.8
55.2 (04/14)	56.1 (04/13)	54.2	54.9	54.8	53.8	53.0	52.6	48.2

**Χρηματοποίηση Επιχειρήσεων Ομολόγων (ΕΓΕΔ) \*\*\*\*\***

2.15 (10/6/2014)	-	4.38	4.38	4.95	4.82	0.35	5.09	4.18
2.13 (13/5/2014)	-	4.68	4.68	4.68	4.10	0.59	4.46	4.14

**Απολόγηση Πιστοληπτικής Ικανότητας Ελληνικού Δημοσίου**

παρόν	τέλος '12	PSI (Μάρτιος '12)	τέλος '09	τέλος '08
B- (21/03/14)	B-	SD	BBB+	A
Caa3 (29/11/13)	C	C	A2	A1
B (23/5/14)	CCC	CCC	BBB+	A

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, ΟΔΔΗΧ, Τράπεζα της Ελλάδος, ECOWIN, AMECO, Bloomberg, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων της Eurobank

\* Μη-εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα εποχικά διορθωμένα στοιχεί

## Ομάδα Οικονομικών Μελετών

### Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών & Προβλέψεων

**Τάσος Αναστασάτος:** Ανώτερος Οικονομολόγος

**Ιωάννης Γκιώνης:** Ερευνητής Οικονομολόγος

**Στυλιανός Γώγος:** Οικονομικός Αναλυτής

**Βασίλης Ζάρκος:** Οικονομικός Αναλυτής

**Όλγα Κοσμά:** Οικονομικός Αναλυτής

**Μαρία Πρανδέκα:** Οικονομικός Αναλυτής

**Θεόδωρος Σταματίου:** Ερευνητής Οικονομολόγος

Eurobank Εργασίας Α.Ε., Λ.Αμαλίας 20 & Σουρή 5, 10557 Αθήνα, τηλ +30.210.3337365, fax: +30.210.333.7687, e-mail: [Research@eurobank.gr](mailto:Research@eurobank.gr)

## Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **New Europe:** Μηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες μακροοικονομικές εξελίξεις στις αγορές της Νέας Ευρώπης

- **Οικονομία & Αγορές:** Μηνιαία επιθεώρηση ανάλυσης και έρευνας θεμάτων που σχετίζονται με την ελληνική και τη διεθνή οικονομία

- **Global Economic & Market Outlook:** Τριμηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες εξελίξεις στην παγκόσμια αγορά και τις προοπτικές τους

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>  
Ακολουθήστε μας στο twitter: [http://twitter.com/Eurobank\\_Group](http://twitter.com/Eurobank_Group)

